

REDACȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL

Pe an în avans .. 20 cor.

Pe jumătate an .. 10 "

Pe 1 lună .. 2 "

Nr. de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate,

numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir armonios: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 bani de fiecare publicație.

Manuscripte nu se inapoiază.

Telefon oras .. comitat 502.

Alexandru Vaida-Voevod.

Admirația noastră, pentru activitatea parlamentară a dlui Alexandru Vaida Voevod!

Cu o consecvență ce nu cunoaște nici o rezervă își apără drepturile neamului său și mărețul principiu al *egalei îndreptățiri*, de câte ori o cere trebuința. Zi de zi își face datoria. Azistă la fiecare ședință — și pe căldurile aceste tropicale — și în tot chipul dă dovezi, că privește cauza de serioasă și sfântă. Săgețile veninoase îndreptate împotriva noastră le nimicește rând pe rând cu cea mai mare istețime și ușurătate. Este totdeauna gata a lua cuvântul și întreruperile nu-l pot deconcerta. Dimpotrivă, are la moment răspunsul potrivit la fiecare întrerupere. Argumentele sale sunt zdrobitoare pentru adversar. Tăe în carne vie.

Pășirea sa este totdeauna bărbătească și serioasă și nu odată ministrii se văd constrânși a se apăra împotriva puternicelor sale argumente. Este într'adevăr un escelent debater. Discursurile sale tradează cunoștințe politice temeinice și mai presus de toate înțelegere și simț fin pentru situațiile politice. Curajos, ca și omul conștient de dreptatea cauzei ce apără, el spune ve de adevărul. Nu voim noi cu nimic a detrage din vredniciile colegilor săi, dar până ce aceștia sunt mai cumpătați, dânsul nu are nici o considerație. Tîntește drept în față calumnia și o spulberă. Astfel, a protestat într'un mod foarte energic împotriva reacționarului Bánffy, pe care guvernul îl dirigă împotriva-ne, pentru că el nu poate vorbi așa cum simte și procedă — natural din tactică.

Discursurile dlui Vaida Voevod sunt pe gustul și dorința inimei noastre. Ele înalță și încălzesc pe cetitor și deșteaptă speranțele într'un viitor mai bun. Noi avem mare nevoie de un astfel de bărbat în parlament.

De altfel într'adevăr e un escelent opozant și o distinsă figură parlamentară. Datoria sa de control și-o execută cu stricteță și riposturile sale sunt dușuri reci pentru șoviniști. Nu credem să fie Român, care să nu fie mândru de activitatea dlui Vaida Voevod. Pentru că dînsul simte verde românește și ce simte și spune. Va trebui firește mult până ce-i va obicinui pe patrioți cu adevărul care-i ustură.

Dar, mai curând ori mai târziu va birui — pentru că trebuie să biruiască — adevărul asupra minciunii și ticăloșiei.

Credem, că discursurile dl Vaida Voevod vor exercita o influență foarte binefăcătoare asupra deșteptării conștiinții naționale și cu-

tezăm a afirma că dl Vaida, progresând în direcția începută, va deveni unul dintre cei mai ideali reprezentanți ai poporului român, pe care poporul îl va încungiura cu multă dragoste.

Va trebui însă ca alătura cu activitatea parlamentară a deputaților nostri să ție pas și desvoitarea presei noastre. Eată de ce, incumbă acum îndoit datorinței fiecărui Român să sprijinească presa românească, să se silească să o răspândească și să o ajute ca la rândul ei și ea să fie în stare ași împlini greaua și marea sa datorie. E nevoie ca discursurile ce se rostesc în parlament să ajungă a fi cetite în întregime în cele mai largi părți ale poporului căci numai așa le vom putea lua folosul. Activitatea din parlament a deputaților nostri trebuie exploatată pe calea presei ca poporul să fie bine informat și să cunoască lupta deputaților.

Eată cea mai urgentă datorie a fruntașilor și a tuturor Românilor de bine: *ridicarea presei românești ca ea să-și poată împlini marea-i misiune.*

Ministrii la reșele. Eri la orele trei după prânz au plecat la Viena ministrii Wekerle și Andrassy, de unde vor călători mai departe la ischi. Ministrii vor fi primiți Mercuri în audiență de către regele.

Retragerea arhiducelui Otto din armată. Foaia oficială a armatei publică un prealalt autograf de dispnzare din armată a arhiducelui Otto, general de cavalerie.

Drept cauză a dispnzării se dă boala arhiducelui, care suferă de o vreme îndelungată, o altă versiune însă reduce cauza la intrigi de ale curții.

Conflictul vamal cu Serbia. Serbia e învoită se facă capăt conflictului vamal iscat între ea și Austro-Ungaria.

Intervenția Germaniei și Austro-Ungariei. În luptele sguuitoare ce se petrec în Rusia, pentru restabilirea după cum e informată »Petersburg Zeitung«, va interveni Germania și Austro-Ungaria. Susnumitul ziar afirmă, că e în interesul Germaniei și a Austro-Ungariei ca în statul vecin cu ele să domnească pacea.

Barabás strâmtorat. Contra lui Barabás se pornește o goană penibilă. La Nagy-Körös unde credea că va fi ales cu aclamațiune, are contra candidat pe Taksonyi József. Partizanii lui Eötvös voesc să-i pregătească o trântală și în vechiul cerc al lui Eötvös.

Colonizările.—Grănițerii.

— Discurs rostit în ședința Dietei din 21 Iulie de deputatul Coriolan Brediceanu. —

În ședința 34-a ținută Sâmbătă în 21 Iulie la portofoliul ministerului de agricultură după ce ministrul de rezort Darányi a expus observările sale la antevorbitori și a asigurat dieta, că numai principiile egalității și echității îl vor conduce în agendele sale și în îngrijirea sa pentru milioanele de cetățeni agricultori, la titlul »coloniilor« baronul Bánffy Dezső a cerut ca numai Maghiarilor să li-se deie pământ. I-a reflectat deputatul Iuliu Maniu foarte nimerit și apoi a vorbit deputatul Coriolan Brediceanu următoarele:

On. dietă! (S'auzim!) Adevăratul scop al vorbirei mele ar fi fost acela, ca să adresez o cerere domnului ministru de agricultură. La aceasta mă încuragează mai ales discursul lui de astăzi, care din punct de vedere general la tot cazul a deșteptat în mine simțirea că și pe terenul colonizării stăm în fața unei nouă ere. Dar' nu numai opinionea spusă în dietă e hotăritoare. Și eu sunt fiul aceluși comitat, unde se întâmplă foarte multe colonizări și anume asifel, precum a. zis deputatul antevorbitor, adecă fără ca un singur Român de acolo să fi căpătat o palmă de loc. Pofteste și cercetează stările de acolo: pofteste și ia în considerare împrejurările cum s'au dezvoltat. Mă provocă să vorbesc în fața voastră, a ședinței Dietei, și să plimb în viaa prevederilor în acest colonizat, care s'au realizat în total în politica socială și economică, deca: majoritatea de aici și deșit guvernul de mai nainte. Acei coloniști maghiari încă au compătimit ținutul nostru și au zis — și aceasta servește spre onoare aceluși popor de țărani simpli și aceluși mod de gândire țărănesc — că ei compătinesc pe Români; că pământul pe care l'au cultivat și l'au folosit Românii din comune românești și au prăsit acolo vitele lor, l'au luat acum dela Români și au înființat colonii. Urmarea a fost — ceea ce pot arată cu date statistice — că în acest ținut nu numai vitele s'au împușinat, ci și oamenii cu 20—30 procente. Aceasta e o politică, care nimicește și comunele existente acolo de sute de ani numai ca să înființeze comune problematice mai noi.

Cred că stau aproape de părerea deputaților din singuraticile partide, când declar că și noi suntem adicții direcției naționale și o pretindem aceasta și noi, dar' așa, ca această națiune să fie și atunci nedespărțită și unitară, când e vorba de împărțirea de binefacerile statului. (Mișcare). De ce spargeți d-voastră chiar atunci nedespărțirea? De ce faceți atunci deosebire între Maghiar și Român? Să fim unitari!

O voce: (din stânga): Să flămânzim deopotrivă! (Mișcare).

Iuliu Markos: Nu trebuie să serviți tendențe contrare statului! (Mare gălăgie).

Prezidentul: Rog liniște, dlor deputați!

Coriolan Brediceanu: Că noi nu servim tendințe contrare statului, aceasta cu Maghiarii voiu dovedi-o. (Mare gălăgie și mișcare).

Prezidentul: Rog pe dnii deputați, fiți buni și rămâneți în liniște, altfel voiu chema pe nume pe întrerupători. (Gălăgie. S'auzim! S'auzim!)

Pentru castele, vile, sanatoare, spitale, hotel, abrici, laboratoare, gări, casarme, biserici, școale, comune și orașe mici, cea mai ieftină iluminare e ceea-ce se poate face cu gazul Benoid. Flacăra ce corăspunde la 50 lumini costă pe oră numai 1-6 filleri.

Telefon 561.

Telefon 561.

Magyar Benoid-gáz
Részvénytársaság.

Arad, Pécskai ut 13/14.

Fără acitelin! Ori ce primejdie eschisă! Cea mai simplă manuară! Epistole de recunoștință din patrie și străinătate. Patente din patrie și străinătate. Nenumărate premieri. Cei interesați primesc deslușiri detaliate.
Prospect gratuit, fără nici un contrat.

Coriolan Brediceanu: Aceste sunt imputări goale, fraze goale. (Gălăgie). Și eri și altădată am văzut deja în această casă, că d-voastră și la patriotism și și la simpla amintire din partea noastră a cuvântului «patrie» voiți privilegiu deosebit pentru d-voastră (Gălăgie). Așa, on. Casă, nu va fi nici unitară, nici despărțită națiunea ungară! (Mișcare). Poporul, domnilor, nu așa simțește. (Mare gălăgie).

Coloniștii maghiari, precum am amintit, au compătimit poporul nostru, că a scăzut chiar pe teritorul unde și-a validat până acum singurul seu capital: puterea sa de lucru. În legătură cu aceasta cutez a adresă dlui ministru de agricultură cererea mea, care formează adevăratul obiect al vorbirei mele. (S'auzim! S'auzim!)

În partea de mezzăzi a țării, în ținutul grănițesc nu există domn de pământ, pentru că acolo au fost grănițeri. (Contraziceri). De multe ori am observat deja aici în dietă, că prima și cea mai de frunte cauză, că nu ne înțelegem unii pe alții, e aceea că nu ne cunoaștem unii pe alții și nu cunoaștem ținuturile. Premiu ar trebui să dea statul și pentru aceea, ca ceice vreau să reprezinte interesul întregii națiuni ungare nedespărțite, aceea să meargă prin țară, să studieze ținuturile și să facă cunoștință cu raporturile și stările de acolo. (Gălăgie).

Grănițerii au căpătat cu mai multe sute de ani în urmă puținel pământ dela erariul militar pentru serviciile lor de grănițeri și pentru că ei și ca dați au avut merite. În acest ținut tot pământul e al statului și al Comunității de avere. Pe ceice sute de mii jugăre se extinde această avere. Când a urmat apoi dizolvarea comunităților de avere, — cari mai înainte constau din aceea că nu permis familiei să se despărțească, ci membrii familiei erau siliți să rămână împreună, pentru că cel îndatorat să meargă la oaste, acela să între soldat, iar ceilalți să lucreze pământul, — comunitate de casă avea 5—9 jugăre pământ și avea întreagă a câte unui membru al familiei acasă făcea un pătrar de jugăr. Foarte îl rog pe dl ministru de agricultură, care are principii foarte bune și foarte practice, foarte bune și foarte valabile, foarte practice, foarte bune și foarte valabile, să valideze aceste principii așa, ca să câștige și mulțimea și recunoștința grănițerilor săraci și din punct de vedere social, economic și umanitar, să fie posibil ca aceștia să poată trăi acolo și să aibă și lor, ca să nu vegețeze numai de azi și mâine păzind 2 capre.

Éber Antal: Mulți Maghiari n'au nici două capre.

Coriolan Brediceanu: Imi pare tare rău de ei și credeți-mă, că și din al meu le dau lor, dacă

e de trebuință. (Gălăgie). Astfel de principiu umanitar reprezintă eu. (Mișcare).

Foarte îl rog pe dl ministru, să nu mai sufere astfel de stări. Binevoiască a cercetă stările economice de acolo prin comisiune de specialitate. Cinci sute mii de jugăre e averea aceea, care jumătate e a statului, jumătate a Comunității de avere. Dacă dela fiecare parte luăm câte 50 mii jugăre și le împărțim între popor, prin aceasta ajutăm stărilor de acolo, pentru că astfel asigurăm soarta acelor fii ai statului, de cari are trebuință statul și cari apoi vor și aduce servicii statului. Pe lângă aceasta creăm izvoarele de contribuție, iar celor cari totdeauna au servit credincios patriei, cari totdeauna au servit credincios patriei, cari totdeauna au dat piept cu toți dușmanii acestei patrii, le dăm aceea binefacere, prin care și mai bine întăriți, între toate împrejurările vor servi și în viitor patriei, precum au servit-o în trecut. (Aprobări pe bancile naționaliștilor).

Nouă formațiune de partid. În cercurile politice a făcut mare senzație o declarațiune făcută în P. Lloyd de un fruntaș din partidul constituțional. Acest fruntaș îi reproșează partidului kossuthist, că nu cunoaște disciplină de partid, și pân' aci a putut fi disciplinat numai prin acordarea mereu de posturi și își manifestă temerea, că la toamnă nu se va mai putea guvernă cu o astfel de majoritate. Declarațiunea este atribuită secretarului de stat contele Hadik, care în forma aceasta îi pofteste pe malcontenți afară din partid, pentru că să rămâie o majoritate omogenă și disciplinată.

Partea mai interesantă a declarațiunii este următoarea:

Elementele malcontente ale partidului kossuthist — scrie articolul — îngreunează mult situația lui Kossuth și Apponyi în cabinet.

S'a dovedit aceasta și la debaterile delegaționale și acum în urmă în afacerea tramvaiului dintre Petersburg și Viena. Guvernul se silește a-i mulcomi pe nemulțumiți cu posturi, dar în fine și posturile vor fi date, așa ca pe toamnă să aștepta izbucnirea de față a disensiunilor. Asta e cu atât mai primejdios întrucât la toamnă vor ajunge în dezbateri proiectele tranșacțiunii. Aci va trebui, în unele altele guvernul să cedeze și aceasta va avea drept sursă din nou a elementelor radicale și înghetarea unui nou partid.

În curând se va naște o opoziție puternică, însă până ce actualul guvern e la locul său, nu poate fi vorba de disolvarea coaliției. Va urma însă fermentarea și disoluția partidului kossuthist.

Afacerea Jekelfalussy.

— Ultima ședință a Dietei. —

Cazul ministrului de războiu Jekelfalussy, pe care-l istorisim pe larg în altă parte a foii a stărnit un adevărat torent de furtună în presă și în Cameră. Eri, în ultima ședință, deputatul Achim János a interpelat în afacere, la care în absența ministrului, a răspuns ministru-președinte Wekerle, spunând că nu crede cazul ce i se impută lui Jekelfalussy, pe care nu-l ține copabil de aceasta. Roagă Dieta, să-și suspende judecata, până ce se va declara ministrul.

Deputatul Achim a luat la cunoștință acest răspuns provizor, așteaptă însă clarificarea din partea ministrului de honvezi.

Dup'aceasta ministrul președinte Wekerle cere ca Dieta să se prorogă pe sine până la 10 Octomvre.

Deputatul Milan Hodja, află de prea lung acest termen. Propune ca prorogarea să se facă până la 10 Septemvre.

Se primește propunerea ministrului președinte și astfel Dieta se prorogă până la 10 Octomvre.

Apropos, la afacerea Jekelfalussy, presa opoziționistă duce pe chestia aceasta o campanie violentă împotriva guvernului. Ziarele cer cu insistență demisia ministrului.

«Magyar Nemzet» este informat din izvor autentic, că ministrul-președinte Wekerle a conferit deja pe telefon în afacerea aceasta cu Jekelfalussy. Ministrul-președinte s'a convins că afacerea nu se poate tranșa pe calea publicității, pentru că ministrul de honvezi — deși pornind din alte motive — de fapt a săvârșit ceea ce i-se impută. Drept'acea va duce afacerea înaintea M. hotărârea căruia face pe

Din străinătate.

Amenințări grecești.

Când e vorba de presa grecească, nu numai că nu trebuie să se ia nimic tragic, ci

Pe colnic.

— De Petru Popa. —

Tutu... tutuu...! De pe coasta Muncelului, se coboară în gărla lină cu picușuri guralive, un glas de buciom, ce cotind la dreapta, pune spaime în dihaniile de pe muchea Vârcolaciului. Onisie Nufăr, sculat la târlă, trezește colnicul cât străbate cornul, crepau zorile, de se osebia limpede fumegaiul pământului și ciobănatul tuna din gură una, să-i mai treacă uratul. Culcușul oilor se sparge, ici prin un miel sprinten, ce cu trupul svârcolit în neastâmpăr, se nhoalbă în lături, sbierând răgușit după lapte..., colo prin vre-o mamă cu ochelari și cu coarnele ciuntite; behănesc oile în răstimpuri, sculate fără oboseală să hrănească mielușii.

Cântecul mierlei, ce 'n revărsatul zilei picură limpede, ne gâdăle inimile din ce în ce, căci turma se clătește, iar limbile nu mai bat rar la fiece rumegat câte un tang... tang..., ci se face în staul un alergat nebun al mieilor. Berbecii mândrii de coarnele în răsuceală, de trupul rotund și de fruntea vârtoasă ca cremenele, se trag în dos la un pumn de urme și atunci răpeziți, în fire dușmănită, se dau la bufnite, până ce se împletește locul de trântă cu dăre de sânge.

— Ai dat drumul oilor? — Moșul Nufăr cu ochii 'n așteptare încă, se ivește 'n gura colibii și rotește ochii în jur.

— Acu le las! răspunde Onisie, deslegând incuieturile.

Pâcla zorilor se subțiază clipă de clipă. Mes-tecenii sbeuți în zamă de var, sămănați de mâna firii, par premeniți de sărbătoare. Aerul proaspăt

mângăe mugurii și din miile de atingeri ușoare se nchiagă un freamăt plin cu drăgălășie. Se ridică ceață într'una: abarii împlețiți în rețele subțire cu țesetura de paiangen, — stau spânzurați pe la vârfurile ramurilor.

Turma se vâra înghiesuită la pajiște, unde paznicii înfuriați mai pocnesc câteva de ivitul soarelui; mieii alerg vesel pe rând cu cozile în bârzoii. Intinsul verde se seamănă în scurtă vreme cu pete albe, mai se împăștie turma de tot, silită de Vâsla, o noatenă sireată ce purta clopotul; le înfundă în mărunțiile pădurii, de aveă Onisie ce culege, cu Camfor dimpreună.

Tutuu...! Crețu pe colnicul vecin, unde păștea și el oile, spunea că s'a deșteptat; când era liniște, i-se auziau și dulăii cum păzesc coliba. Lărmuitul dela Crețu, se aude șters la badea Nufăr, căci muchea Vârcolaciului face piedecă și așa cornul e nevoit să se furișeze pe la colțul ridicăturii.

Onisie mă...! La colibă storcea cașul, moșul încunjurat cu isprăvi multe neisprăvite, chema fecioru să-i ajute. Onisie gătia ceva cu grije.

Crețu de pe coasta Graurului, aveă un sâmbure de față, de s'o prinzi cu penelul și să o așezi în casa unui împărat. La coborâtul micilor, i-a fâgăduit o furcă cu tăieturi, și'ntr'o zi până ce poposia turma, aflând în călcăiul Vârcolaciului un alun cu puiți ca luminile, și-a rupt două lemne de încrestat; și-a ciuntit două, ca greșind unu', să-i fie altul în loc. Croise Onisie răzoarele po-doabei pe furcă, mai aveă 'napoi să umple sururile cu flori, scrise din cuțit tocit din custură de coasă. În drumul său spre colibă, rotunzia furca ici colo cu genele oprite pe sul. Prin iarbă foia o lume de pepi în fărâit necurmat, mai

ste-o șopărlă vârgată ce se prăjia la soare, se svârcolea în frunziș.

Crepase păretele purpur la răsărit; banul mare de aramă scăpat din beznă, luneca peste spinarea Vârcolaciului; dulăii oprți în umbra colibii, clepăiau după musculițe așteptând zară de caș rămasă în urma storsului. Onisie golia oală după oală în săculeț, îi strângea pân' la rotunzite și legându-i cu tările îi potrivea pe cărligele de măcieș prinse 'n gătejele colibii.

— Să ne faci foc Onisie în bătătură, căci mă încolăcesc de foame, — frigările din scorbura încă le scoate, să ne prăjim niște caș...

Onisie — cu gândul la Rusanda Crețului — privi odată furca improptită de un trunchiu, să vadă n'a răsturnat-o vr'un păcătos de căne, ori vr'o ciocănitore ce bate uscăturile din ramuri, — și'apoi se 'ncovoae după vreascuri.

Prin luminiș se repezesc grangurii, ca niște gloanțe de aur, în sborul lor scapă câte un glas și se tupilesc în vâsc. Mierlele mai blânde, în culesul furnicilor prin scoarța de gorun, îndură cântec moale și se scald în razele din bielșug.

Arde focul în bătătură. Nufăr cu pletele făinoase, anină pălăria lată de păstor într'un cionc dela colibă și cu pânzătură la umăr, numără pașii spre gărlă...

Sermanul moșneag de-o bucată de vreme e singur: Irina lui nu-i dospește cași de opt ani, impliniți la Rusalii, fecioru mai de vreme. Arsenie, s'o cătănit la împăratu de tot, iar o fată ce a avut — ierte-o Dumnezeu — a murit încă ca boboc. Pe colnic trudește el întovărășit de Onisie numai, încolo pustiu.... Se 'ntinerește

nici în serios. Totuși, mai multe împrejurări fac să se creadă că o schimbare s'a întâmplat în operațiile bandiților, cari colindă Macedonia. Chiar numele de »corpuri elino-macedonene de apărare«, sub care credeau să ascundă faptele de jaf ale vitejilor dela Zelenice, Zagoriceni, Grebena și din alte locuri, s'a schimbat în acel de »Răzbunătorii Macedoneni«.

De bună seamă că faima tristă a acestor bande de hoți, poreclite cu atâta pompă, a revoltat opinia publică și-a silit presa grecească să caute un alt nume, dar mai este și o pricină nesentimentală a acestei schimbări. Stăruințele puterilor către guvernul din Atena și goana ce Turcia face, în sfârșit, faimoșilor apărători ai populațiilor macedonene, au pus pe gânduri comitetele și mai ales pe căpeteniile bandiților. Omoruri răzlețe au început, să înlocuiască, în Macedonia, măcelurile cu duiumul.

Astă tactică nouă, e de altfel pusă la cale de presa grecească. În articolul său de fond »Kairi« din Atena, dela 3 Iulie, zicea: »Vitejia grecească (?) se ascunde, deci, sub masca de omoritor tăcut, din întunec, spre a îngrozi și-a doborî pe omoritorul protivnic și spre a sili populația bulgarizatoare (!) să stea liniștită și să nu facă omoruri«.

Chiar și în numărul dela 29 Iunie, același ziar țipă: »Ci, în sfârșit escrocii cosmopoliți, valahizați« din București, cari amenință și batjocuresc pe Greci, să știe că Valaho-Moldova nu le cheazășuește siguranța vieții și că pielea lor ticăloasă ar putea să fie potricălită în curând, de revolverul sau cuțitul »Răzbunătorilor macedoneni«.

E, deci, vorba de un plan bine îmbinat și hotărît și care făgăduiește un câmp de luptă mai întins decât în Macedonia. Nu trebuie înfricoșați numai Bulgarii din Turcia europeană și aduși la tăcere, dar și toți aceia ce nu primesc civilizația cu totul deosebită a elenismului, și cari spun acest lucru în gura mare.

Ceea-ce pune pecetea de adevăr acestor amenințări este primejdia ce se ivește din partea oștilor otomane pentru așa zișii »Răzbunători macedoneni«. Omorătorilor de drept comun, și jandarmilor fugari, pe cari puterile protectoare ale Cretei i-au gonit din inzulă, după amnestie, și cari alcătuesc în cea mai mare parte bandele grecești, le place mai mult să omoare oamenii descărcând câte un foc de pistol prin fereastra unei ospătării ori lovind cu cuțitul pe la spate, decât să dea piept, fără nici un câștig cu gloanțele turcești.

Iată o perspectivă frumoasă de pace în Balcani, dacă să are în vedere și dragostea ne mai pomenită a Grecilor pentru hoție.

»Embros« din Atena, care se pricepe în asemenea treburi, spune lucrul în numărul dela 4 Iulie. Arată că dacă recrutarea armatei, e aproape cu neputință în Grecia, cererile de înscriere în bandele de omoritori din Macedonia sunt nenumărate.

»Kairi« constată, în numărul său cu aceeași dată, că siguranța publică nu se cunoaște în Grecia, până într'atâta că, primarul unei deme din Gortynia a cerut guvernului arme, spre a putea înghetă un soi de gardă națională, împotriva armatei de bandiți, cari cutreeră țara. »Kairi« adaugă că toți primarii regatului ar trebui să facă tot așa; căci nu e nimic de așteptat dela un stat ologit și care n'are nici o conștiință de ceace e siguranța publică.

Din fericire, dela gură până la pahar e o bucătică de drum și poliția nu e în toate statele balcanice, după sistemul turcesc ori grecesc. Pedepsa ce o va primi întâiul viteaz al marelui ideii într'un ținut, altul decât în Turcia ori Grecia, va pune pe gânduri pe tovarășii lui.

Orice s'ar zice, rămâne lucru dovedit, încă odată, că elementul grecesc este elementul civilizator cel mai de frunte, în Orient.

(Le Courier de Sophia).

Din România.

Academia română a luat vacanță de eri până la 18 August.

Sedințe și comunicări nu se vor mai ține până la aceea dată.

Știri dela expoziție.

Din toate părțile locuite de Români se fac pregătiri pentru a cercetă în masse expoziția din București. Intr'adevăr nu este mai bun prilej, pentru orice Român, de a cercetă pe frații de dincolo și mândra țară a României, ca acesta. Orice Român, cu dare de mână cât de cât să nu întrelase prilejul acesta. Făcută călătoria în societate mai mare, vine și cu mult mai ieftin.

Dreptaceea de pe acum, Românii din toate părțile se pot organiza și adună suma necesară pentru a cercetă în toamnă *expoziția națională românească*, care — suntem siguri — va înălța sufletele tuturor ce o cercetează.

Ni-se scrie că Reuniunea învățătorilor bănățeni, va aranja o excursie la București —Constanța—Constantinopol, care va dura 12 zile (?) Biletul de călătorie cl. III costă până la Constantinopol și retur 50 cor. 4 fil., cari sunt a se administra diui protopop dr. Tr. Puticiu, Timișoara (Gyárvaros) până la 21 Iulie st. v. Nemembrii reuniunii se pot bucura de acest favor solvind o taxă de 5 cor. La București excursioniștii vor avea cuartir gratuit și vîpt pentru 3 cor. la zi. Cei-ce doresc să participe la această excursie să grăbească a se înscrie, având fiecare a-și scoate pașaport dela viceșpanat.

Invățătorii din părțile Gherlei la expoziție.

DI ANTON DONIȚA a trimis învățătorilor din părțile Gherlei următoarea scrisoare:

Stimate Domnule!

În urma dorinței celor, cari s-au însinuat deja la excursiunea proiectată la expoziția din București termenul de plecare se stabilește pe ziua de 15 August st. n.

Excursiunea cu mers și venit la oaltă va dura 8 zile.

moșu la față în vale, cu picuri din stâncă storși, apoi se roagă: în stavele dela gârlă cere odihnă Irinei și celorlalți mutați; popii Sofronie în tot anul îi cinstește miel gras de Paști, caș proaspăt în Rusalii, și-un ciubăraș de brânză în toamnă, să i-se facă pomenirea morților din vreme în vreme.

Din răscurile cerului curg căldurile, ca ploaia mărunță și deasă. Broboada firicelelor de iarbă, culeasă în zori de oile setoase, o soarbe arșița; mușchiul moale de umezială, se mută în ace verzi cu ramuri multe. Gaițele, cu cerul gurii lipit de sete, cer stropi de ploaie, în tonuri lungite ce împrăștiu spaimă și pustietate...

Un unghiu de cocoare se desface în albastrimea cerului, se nșiră apoi iară și în urmă se amestecă cărdul în bulgării de zăpadă, ce spânzură în boltă; în clipa asta, tremură cocoarele ca și niște puncte negre, în cealaltă pier gămăliile de iot...

Cornul sună iară, dar mai șters ca în zori; feciorii lui Crețu strâng oile la umbră. Onisie crestează îngândurat, — vede pe Rusanda cu trupul ei plin de viață, cum se leagănă prin iarba grasă după oi, cu părul coperit cu maramă vișinie și cu picioarele strânse în opinci. Mai apoi și-o închipuie la izvor dinind și spălând olul de lut, unde-și toarnă apă pe cap să-i fie răceală; la față își face răcoare cu ramură de fag, clipind într'una.

Pe colnic e luna lui Cuptor. Mestecenii în dogoreala zilei, par lumine puternice din poliandrelle mănăstirilor. În crengile lor subțirele se alintă ochiul-boului de câteva ori, ș'apoi se coboară în zmidă.

Clopoșelele tac, buciulul nu mai sună, ci a-tárnă în colibă.

Nufăr, ține somn de un cias și mai bine, iar Onisie varsă olul încălzit și flueră pe cale la gârlă, unde se recorește la frunte cu apă de sloiu. Alături gălgăie înfundat o vălișoară lină la curs, cu pietrii lucii în vad, îmbrăcată ici-colea cu mușchiu de vremi. Ciobanul se uită lung la crefețele cristaline cum se rostogolesc și-i trec prin minte gânduri: săștiu Doamne că trece pe lângă mine val de apă în care s'a limpezit Rusanda, l'ași prinde în pumni și l'ași soarbe într'un răstimp...

Lucră Onisie cu zor la furcă. Zile de arândul făcău tăeturi pe suluri mici; azi gândește o creștătură, mîne adauge la aceia alta și când o crede scobitura mai de seamă o copiază pe furca ce o gată Rusandei.

Pân' la coborâtul mieilor mai erau trei săptămâni. Lemnul era încrestat jumătate și în câteva zile credea să deie gata furca, căci făgăduiala știa că o cere Rusanda...

Oile pasc iară. Dogoreala scade încetinel, și turma una acu alta mai apoi se desprinde dela umbră, și-și poartă botul prin iarba căldicică. Vremea iargului era sosită în curând, de aceia Onisie să fie prețul bun, împrăștie turma după întorsul soarelui, pe coasta din dosul mestecenilor, nu de iarbă bătea în brău de crescut ce era.

Pajistea grasă umple coșurile pe la aslințite; când e coborât banul uriaș în mregea purpurie, aninată în verigile periferiei, — turma încălcește numai iarba, ori culcată purcede la rumegate; în spre amurg se repezesc berbecii iar...

Târgul mieilor la Broșteni era în prag; mai lipsiau trei zile. Staulul croit pentru turma de vânzare e gata. În ziua cea dintăiu, behăitul e

desnădăduit, în alta, e mai puțin și răgușit. În zorile altei zile se coboară cărdul pe Muncel în jos, în pocnitul a lor sute și mii de unghii, cernia o ploaie mărunță cu mângăeri în tot stropul.

Darul fumuriu, coborât din sâta cenușie nu-i da de gândit lui Onisie, căci aveă o dragă de pălărie, ce trecea peste umeri de întinsă ce era, prindea aceia stropii toți până la unul. Un colț de vreme nici nu se uda streșina, din pricina că nu odată a ținut locul ștergării; scăfârta dela scovarda ciobănească rămânea netezită numai.

Ajunși la Răstoci, nu mai cernea ceriul nimic. Turma spoită de ploaie, se scutură ca după tuns; Onisie cu furca lipită la braț, dărdăia din fluer. Sună fluerul ca nou-nouț, căci din ploaia mărunță s'au strecurat picuri prin el.

Potecile-s pustii, abia străbate liniile din vreme în vreme câte o păreche de căprioare, sculate în umezeala dimineții; zăresc turma de miei, privesc mirat la ea, și le nșghite desişul în pripă.

Onisie...! la izvorul lui Sân-Gheorghe să oprim mieii la păscute, până ne-om mai întrămă și noi colea de mâncare și ne-om stoarce de ploaie...! Flămânzise Nufăr bătrânul, deși purtă la șold donița cu sare și cimpoiul cu brânză.

Cărdul se nșiră podmolul izvorului, voios de limpezimea ce se ndeasă clipă de clipă; oițele tinere slăbite de pogoriș, se ncolăcesc la odihnă în rotitul falcilor...

— Onisie are întâlnire de seamă la Broșteni cu Rusanda. Sosind la izvor își scoate din traistă hârbul colțuros de oglindă, se uită în el, de nu îi față lihnită și de îi mohorât obrazul de arșiță. Nici una nici alta; la munte e bogăție de lapte, unde nu sbărcești de foame, și-i groasă umbra, nu lasă sulilele soarelui să te pârlească.

PROGRAMUL;

Privirea Bucureștilor și expoziției întregi, excursiune scurtă pe marea română și retur pe la Sibiu cu scopul de a vedea noua catedrală. Speșele, după ce se vor îngriji de toate favorurile și rabatele posibile, vor fi 130 coroane pentru o persoană, ceea ce e o sumă cam jumătate numai din speșele căzătoare pe un privat, care ar face escurziunea singuratic.

Ca să fim cât mai mulți și să fie compania bine reprezentată, ești rugat a face între cunoscuții d-tale propagandă pentru a se însinua cât mai mulți.

Se mai pot însinua până în 5 August, ultimul termen.

În companie vor putea lua parte și dame. — Fiind despre asta și d-ta avizat și fiind de dorit se iai parte.

Ești salutat cordial până la revedere.

Gherla, la 21 Iulie 1906.

Anton Domide,
prof. prep.

NOUTĂȚI.

ARAD, 31 Iulie 1906.

— **Aniversarea revoluției macedonene.** La 21 Iulie se împlinesc trei ani dela revoluția bulgară din Macedonia.

Bulgarii macedoneni au organizat o loterie cu produsul căreia să vină în ajutorul victimelor dela 1903.

În același timp ziua de 21 Iulie va fi sărbătorită cu o deosebită solemnitate.

Macedonenii Bulgari fac din ea o serbare națională.

— **Sfințire de biserică.** Joi în 20 l. c. ziua sf. proroc Ilie, va avea loc în Cubin sfințirea monumentalei biserici ridicate de către credincioșii noștri de acolo. Zidirea a costat 57.000 cor. Prin impozanța ei cu drept se înșiră printre celelalte biserici ale acelor comune frunțase din jur. Actul ceremonial va fi săvârșit de către P. O. D. protopresbiter tractul Trifan Miclaș, asistat de preoții Timoteiu Popoviciu, din Deliblata și preotul local Lucian Săcoșan.

— **Ministru și servitor.** „Népszava” din Budapesta publică vestea de necrezut că ministrul de honvezi *Jekelfalussy* Lajos, a deținut într-una din zilele trecute prin geandarmi pe fostul său servitor, pentru că acesta îi datora cu suma de 166 coroane, și nu

l-a eliberat numai după ce i-a plătit suma aceasta. Cazul, după numita foaie s'a întâmplat astfel:

Jekelfalussy Lajos l-a angajat pe Kovács György de servitor în Faur 1906 cu o leafă de 700 cor. și alte obicinuite venite. În 16 Iulie ministru l-a provocat pe Kovács, să-și predea imediat slujba lui Csizér Lajos. Kovács în 22 c. și-a și predat postul pe lângă inventar. Ulterior Jekelfalussy a dificultat o sămănătură, pentru că Kovács a sămănat trifoi între ovăs. Ministrul a pretins dela Kovács prețul sămânței, ce acesta n'a vroit să restituie și și-a părăsit postul fără leafa ce i-se cuvenea pe vremea din urmă. În 22 c. ministrul călătorea din Londra la Budapesta. Pe tren l-a zărit pe fostul său servitor și la o stație s'a coborât, a telefonat geandarmieriei din Kéménd, dându-i ordin să l dețină pe Kovács, care se scoborâse la Kéménd. Sergentul de jandarmi a împlinit porunca ministrului și l-a deținut pe Kovács. Femeia servitorului, care-și aștepta bărbatul la tren, văzându-și bărbatul deținut de geandarmi a leșinat. Kovács s'a rugat de geandarmi, să-i spună cel puțin cauza pentru ce este deținut, ori dacă nu știu, să-l întrebe telefonic pe ministru. Sergentul în fine s'a dus la telefon și l-a întrebat pe ministru, care a răspuns:

— Dacă Kovács depune 166 cor. cu care îmi datorează pentru sămânța îl puteți lăsa liber.

Kovács György a depus suma cerută și apoi a fost eliberat.

Pân'aci cazul, care a făcut mare senzație în presa din Budapesta și care n'a fost desmintit prin organele guvernului. Ungurii se pot într'adevăr felicita de bărbății „guvernului național”.

— **Inocularea de bună voie a sifilisului.** Un student în medicină dela Paris și-a inoculat de bună voie virusul sifilitic, spre a dovedi că acest virus nu e contagios pentru ori cine.

Medicii l-au felicitat pe curajosul tânăr deși experiența lui nu va servi la nimica. Astfel chiar în cazul când va rămânea el refractar, n'a probat decât că e o excepțiune excepțională. Nimic mai mult!

Nu purtă gând, că nu va fi pe plac Rusandei, dar de răcorite, își dă totuși peste obraz cu câteva valuri de apă din izvorul sfântului... face cruci multe și-și trece foamea cu un glonț de brânză. Mândria ciobănească, pălăria cu streșină largă, găfăia la o parte pe un mușinoiu de mușchiu; la coborâte de pe cap, Onisie o puse jos cu grije, și așa în vadul grădinei plutiau încă frunzele gălbue, picate în scuturatul ramurilor.

Moșul Nufăr în cumpeniata vremii sale, scoțând sare din doniță se oprește odată cu ochiul pe furcă, se lipește cu genele mult de ea, privește pe rând florile scobite pe sulurile de o palmă, și-l descoase pe Onisie, de vrea câștig pe nuiava de alun, ori cinsteste cuiva...

I-se îndeasă flăcăului sânge în obraz, pe față îi face val de bucurie, înecat într'un suris grăbit; cu genele proptite în gărlă, mărturisește că-i făgăduită furcă unei fete de pe colnicul vecin Rusandei...

— Unde te-ai împrietinit tu cu fata Crețului? descurcă iarăși bătrânul, înecând în săta ochiului un strop..

— La coborâtul din primăvara ce trecu — întregi Onisie — am întâlnit-o în târg, făcând vorbă de una de alta, am întrebat-o cu ce petrece pe colnic, și mi-a spus că — toarce lână... atunci i-am făgăduit o furcă vrăstată...

Erau albite pletele moșului; le înmoiașe în gărlă obidei.

În loc să-și vadă nevasta și copiii, glumind roată în colibă la o tîpsie de balmoș, lungiți pe rogojini, țărăiau grelușii în bordeiaș... Amără-

ciunea i-s'a mai reslătit lui Nufăr de când petrece pe colnic în tovărășia mestecenilor și de când îl cunosc toate frunzele și mușchiul din vale.

Când a înțeles, că fecioru-său duce furcă cu tăieturi Rusandei, bobi sosiți din măruntaie i-or năpădit pleoapele; o grăunță era de bucurie, alta spunea jale. Baba lui Irina pentru cât n'ar fi dat, să vadă lipit de coliba veche altă împletitură de nuiete, peste care să fie stăpân noru-sa. — Înghiția moșul bucăți în neștire stăpânit de gânduri...

Năframa bolții se limpezește, ici piere un petec de nor colo altul. Ciocănitorele pistrițe rup la vreascuri, iar mierlele sgulite se ciugulesc pe ramuri.

Se nșiră cărdul iar la drum. O pascătură bună și iată-i în Broșteni cu oile osebite de alte strânsuri ce poposiau pe ntinsul târgului; se nghemuiiau la grunzul de sare mielușei, scăpărând din picioare de osteneală.

În învălmășeala turmelor, foște un roi de târğași cu goronașul încovoiat la braț. Un stol de miei lunecă ici, altul bătut în cărlionți răbește pe dincolo. Onisie vinde cu gura și cu ochii rotește târgul cât fuge vederea; în grija lui de Rusanda, la noateni spune prețul mieilor din săptămâna mare, mai pofteste pe o mială cât să cumperi un berbec cu banii ceruți.

— Tată! colo merge Crețu; e nsemnată cu cărbune turma lui, bagseamă e vândută, fata ceia de lângă el tată e Rusanda... îi face moșul semn Crețului cu cărligul și acela se oprește.

Aceasta nu face însă decât să confirme regulă inoculabilității sifilisului la specia umană.

— **Logodnă.** Letiția Popescu și Traian Cornea logodiți. — Felicitări!

— **Concurs.** Ni-se scrie: Pentru ocuparea postului de subnotar din comuna mare românească Gyergyóbkás împreună cu salariu de 1000 coroane anual, se escrie concurs până în 25 August a. c., Concursurile sunt a se așterne protopretorului din Gyergyótölgyes, Comitatul Csik. Avis celor interesați.

— **Aviz.** P. T. Domni membrii activi ai Reuniunii de cântări „Hilaria” din Oradea-mare, cari s'au angajat a lua parte la festivalul coral ce se va ține în București cu finea lunei lui August, sunt prin aceasta respectuos rugați a comunica subscrierului pe o carte postală adresa lor corect, în scopul de a li-se putea de aici comunica precis timpul și condițiile de plecare. Oradea-mare, 28 Iuliu 1906. *Niculae Firu*, secretarul reuniunii.

— **Hoț în tren.** Se depeșează din Varșovia: Între stațiunile Constohan și Cerbi, la frontiera Prusiei, hoții au atacat un tren. *Doi generali, doi funcționari și patru soldați au fost amorțiți.* Hoții au dus cu sine 10.000 ruble și au dispărut.

— **Epilogul dramei dela Murăș-Osorheiu.** Oreskovics Jenő, cu care s'a înrâmpat drama senzațională din Murăș-Osorheiu în o foaie de acolo dă o declarație, în care spune, că numai în urma unei greșeli a folosit expresiuni aspre la adresa căpitanului, care apoi l-a împușcat. Descrie pe larg întreaga decurgere a dramei și declară, că pe timpul cât a stat bolnav în pat mediatând asupra celor întâmplare, a venit la convingerea, că soția lui e pe deplin nevinovată și nici n'a întârziat, ca deja în a treia zi după scena petrecută să-i ceară scuzele. În sfârșit — zice — din cercetările făcute s'a constatat că a înzultat pe căpitan fără nici un motiv. Susține însă dreptul, de a declara, că și căpitanul a folosit pe nedreptul arma, căci pe cale cavalerescă ar fi fost învoit a-i da satisfacție în orice vreme. În sfârșit spune că în contra tuturor foilor cari au publicat vești neadevărate despre el, a intentat proces pentru vatamare de onoare.

— **Necrologie.** Ni s'anunță trecerea din viață a avocatului *Vasile Zehan*, membru fondator al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” etc. în al 63-lea al etății, departe de patria sa și de iubii săi copilași.

Rămășițele pământești ale scumpului și mult regretatului defunct se vor transporta dela Franzensbad din Bohemia și în 30 Iuliu st. n. la ora 5 după amiază se vor ridica dela gara Dicsöszent-

— Rusanda mea! oprește oile ici la umbră, până vorbesc cu bătrânul ăsta, împarte o stătură de fân, ori ține-le troaca. Păstorița îndeasă cărdul la răcoarea unui salcâm rotunzit și împlinește porunca tătăue-său. În umbra streșinei dela pălăria sa, țintește Onisie cu sete pe Rusanda cum respiră legătura de iarbă; în degete simte furnicări, ar schimbă o vorbă cu dâncă și nu-l îngăduie vremea. Când își oprește fata ochi pe el. Onisie îi face semn cu furca grea de fișă tăiate, primind răspuns suris cu gene plecate, pornit din curățenia inimii sale.

Isprăvesc bătrânii vorba.

— Întrebat-ai tu Onisie — începe Crețu — ce lume-i pe colnicul nostru, de fata mea...

— Nu mi-s'a ajuns vreme pânăci baciule, — de vindem mielușei ăstia, ne-om adună, să cinstim un păhar de noroc...

— Da, da, bună vorbă, bună.

Alergat satanic și amestec de sunete ca în fundul iadului; de pune degete în urechi, îți vâjoia capul ca și o bortă de vespi

În coborâtul soarelui, scăd barmuitul clipă de clipă; târguirile erau pe isprăvite, se spârgea învălmășeala.

— Nu era în Broșteni vin bun cași nul-Scanța, vădiau încăperile lui îngheț târğași; nu pica acul în roiul de oameni jidanul nu mai sufla de o vreme încoace în flueriță, ci măsura vin bun și găteli gustoasă în întregi, de să înghițești din ele cu boală

PARTEA LITERARĂ.

ACADEMIA ROMÂNĂ.

Concursuri pentru premii.

1906.

(Urmare).

Pruncul român. — Zimbrul. — Gazeta Moldovei. Starea societății române la mijlocul veacului trecut. Limba și literatura în școală și societate. Sf. Sava și Academia Mihăileană. Mișcarea de reînviere culturală.

Gazeta Transilvaniei. — Foaia pentru minte, inimă și literatură.

Duelgii și Bonjuriștii. Influența franceză și influența germană asupra spiritelor și năravurilor noastre sociale în acea epocă.

Teatrele (francez, german, italian). Cărțile didactice. Poeziile, romanele străine și influența lor asupra noastră.

Profesorii ardeleni, bănățeni și bucovineni și înrăurirea curentului germano-latin asupra culturii naționale.

Termenul prezentării manuscriptelor este până la 1 Septembrie 1906.

IV. Premiul Neuschotz, de 2000 lei, se va da în sesiunea generală din 1907, prin Secțiunea istorică, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoricul Căilor ferate din România și influența lor din punctul de vedere economic, social și politic. — (Deciz. 6 Aprilie 1902).

Lucrarea va cuprinde:

1.—1. Istoricul concesiunilor și proiectelor anterioare concesiunilor Strussberg și Offenheim.

2. Concesiunile Strussberg și Offenheim. Căderea lui Strussberg, constituirea Societății de acționari care a luat continuarea afacerii.

3. Organizarea căilor ferate, controlul Statului. Principiile de exploatare, rentabilitatea, serviciile ce aduceau Căile ferate dezvoltării economice a țării în timpul cât a existat Societatea acționarilor Căilor ferate.

4. Dificultățile interioare și exterioare și nerentabilitățile la cari a dat loc regimul Căilor ferate. Motivele pentru cari s'a luat în vedere răs-cumpărarea lor.

5. Dificultățile și proiectele de răs-cumpărare în-celul adus la îndeplinire în 1879. Bazele legale pentru cari n'au izbutit. Răs-cumpărarea Căilor ferate române. Bazele, piedecile, juridice, economice, sociale și obligațiunile. Transferența proprietății sociale la București și dizolvarea Societății. Rezultatele și consecințele răs-cumpărării și depărtate ale răs-cumpărării.

6. Căile ferate făcute de Stat până la 1882 pentru completarea rețelei. Celelalte linii făcute până la 1900. Liniile de construit. Organizarea administrațiunii Căilor ferate dela răs-cumpărare (legi, regulamente, decrete, deciziuni).

7. Răs-cumpărarea liniei Cernavoda-Constanța și luarea în posesiune a miniei Iași-Iclan.

8. Costul total al Căilor ferate române cu valoarea sumelor într'adevăr întrebuințate la construirea lor și a îmbunătățirilor aduse, precum și arătarea valorilor nominale și reale ale împrumuturilor făcute în acest scop.

Notă. Partea aceasta nu se va tracta numai sumar, cum e indicată anual în statisticile publicate de direcțiunea C. F. R., ci după Expunerea situațiunii tezaurului, care se publică în toți anii, după rapoartele făcute la Cameră pentru bugetele Căilor ferate, etc.

9. Principalele refecțiuni, lucrări de artă și construcțiuni de natură a permite o exploatare mai bună și mai intensivă a liniilor.

10. Veniturile și cheltuielile Căilor ferate dela răs-cumpărare, arătate pe principalele categorii și discutându-se chestiunea rentabilității.

III.—11. Principiile de tarifare ale Căilor ferate române. Criticele aduse. Sistemele de tarife internaționale, locale, etc. Urmările lor comerciale.

12. Foloasele indirecte ale Căilor ferate române din diferite puncte de vedere.

13. Efectele sociale ale Căilor ferate. Diferitele școli speciale create de Căile ferate. Instituțiunile patronale ale Căilor ferate. Atelierele lor.

14. Considerațiuni generale, concluziuni, propuneri și perspective pentru viitor.

Termenul prezentării manuscriptelor este până la 1 Septembrie 1906. (Va urmă).

Poșta Redacției.

Staici Flore și Zenovie, Checheș. In afacerea cu vinderea pământului am făcut întrebare. Ni-s'a spus, că veți căpăta pământul, dar mai nainte trebuie încassate restanțele, căci cei ce l-au cumpărat până acum n'au voit să plătească.

I. I. Serajevo. Articolul e la dl Russu, care e absent. Eu am fost dus 8 săptămâni din Arad, și așa până la reîntoarcerea dlui Russu, nu-ți pot implini dorința. Nu știu ce a făcut dânsul cu manuscriptul.

Ghiță, Pampi, Pitpalac. Mai trăiți?

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 30 Iulie.

INCHEEREA LA 12 ORE :

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	7.40 — 7.41
Secară pe Octomvrie	7.69 — 7.70
Orz pe Octomvrie	6.26 — 6.27
Cucuruz pe Iulie	6.24 — 6.25
Cucuruz pe 1907	5.33 — 5.34
Grâu pe Aprilie 1907	6.32 — 6.33

INCHEEREA LA 5 ORE :

Grâu pe Octomvrie 1906	7.40 — 7.41
Secară pe Octomvrie	7.68 — 7.69
Ovăs pe Octomvrie	6.25 — 6.26
Cucuruz pe Iulie	6.23 — 6.24
Cucuruz pe 1907	5.36 — 5.37
Grâu pe Aprilie 1907	6.35 — 6.36

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară : Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. 115—116 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 122—123 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 kgr. 124—125 fil.; mijlocii părechea 250—260 kgr. greutate 126—130 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil : Sever Bocu.

Editor proprietar : George Nichin.

Cel mai sigur medicament contra tusei, răcelei și reușelei e **zăhărul lui RÉTHY**

— ce se capătă în ori care farmacie. —

Prețul unui borcan 60 fl. Să se ceară numai zăhărul lui Réthy. Cinci flacoane t r in ite p entru 3 cor. cu porto cu tot

Preparatorul RÉTHY BÉLA farmacist, Békésesaba.

462—463/1906. număr.

Arverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kisjenői kir. járásbírósnak 1906. évi V/253, V/278/2, számú végzése következtében dr. Popoviciu György ügyvéd által képviselt Manye Togyer és a Kisjenői 'takarékpénztár' javára, Martin Péter ellen 100 és 390 K. s jár. erejéig 1906 Julius hó 9-én fogantatosított kielégítés végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3615 K.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: buza, árpa, lovak stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbírósnak 1906. évi V/253/2 és V/278/2 számú végzése folytán 100 és 390 K. tőkekövetelés, ennek a végzések szerinti kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 287 K. 46 f.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Seprősen leendő eszközésére

1906. augusztus 13-ik napjának d. e. 11 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a vennii szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kisjenőn, 1906. évi július hó 28. napján.

Balassa Béla,
kir. bir. végrehajtó.

Am fost bețiv în totdeauna până ce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scârbă dela ori ce beutură spirtoasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beutură spirtoasă. Sănătății nu-i stricăcios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate căpăta nicăiri, decât în farmecia lui

FRANKL ANTAL
(Szeged, Felsőváros nr. 20)

Deschidere de cancelarie de notar public.

Activitatea mea de notar public cu ziua de azi am început-o :

Cancelaria mea : strada Fábían, în casa mea proprie de sub nrul 6, parter.

Ore oficioase : a. m. 1/29—12 ore.
d. p. 1/23—6 »

Substitutul meu :

Dr. Szabó István.

Arad, 24 Iunie 1906.

Dr. Mülek Lajos,
notar public regesc.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORICE ECONOMIA, se

o o o o ,, Ciururi-Kalmár" adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corăspunzătoare tuturor cerintelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VÁSARHELY.

Numărul Telefonului 69.

În Aiud premiat cu premiul mare de aur. Titlu în caz urgent : KALMAR-rostagyár.

Numărul Telefonului 69

Bräuner Vilmos

zugrav-decorator

ARAD, — Strada KAPA — N. o. 12.

Locuința mea dela 1 Martie: strada

Deák Ferencz în casa lui Meirovitz.

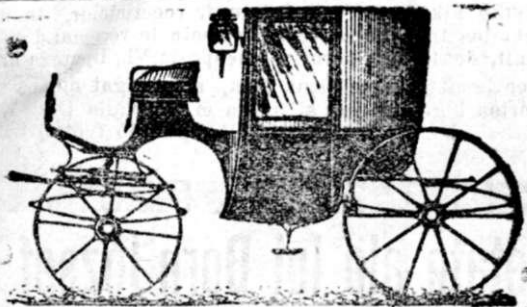
Primește spre efectuare orice lucru ce se ține de un zugrav, precum:

decoratca interiorului de bisorici, sale, casele, cre și zugrăviri de teatru și tablouri.

Efectuesc lucruri din provincie.

fac la doriunța planuri de lucrări în cinste.

In mai multe expoziții premiat cu primele premii.

Nrul telef. 439.

Prima fabrică de căruțe de pe câmpie

Ifj. Hodács János

SZEGED Strada Kistisza nr. 4.
(Urmarea străzii Maros)

Magazin mare permanent din diferite caruțe noi domnești.

Se pot căpăta pe lângă prețuri foarte

avantajoase

căruțe folosite, în schimb (phaltone cu acoperiș și fără acoperiș, sănii, etc. etc.)

Catalog ilustrat în cinste și fără porto.

Raderea de prisos!

Cine voește se economisească banii, cine voește se cruțe timpul, cine nu voește se o o fie spus la vre-o boaldă de piele, o o acela se rade

cu „RASOL“
sănătos! plăcut! ieftin!

Un kilogram cu căre se poate rade de 30 de ori, 2.40 Cor. In provincie 3. Cor. plătindu-se înainte, se trimite gratuit, Cu mandat postal mai scump cu 20 fil. Pregătește și trimite

„RASOL“ Vegyiipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

— Vanzătorilor dá concessiune. —

Cel mai bun mijloc pentru stârpirea părului

„RASOLIN“-ul
foarte recomandat damelor,

Prețul unui borean 2 Cor. în provincie 2.50 Cor., pe lângă trimiterea sumei, franco cu mandat postal e mai scump cu 20 fil. Unii o o o o o cul pregătitor o o o o o

„RASOL“ Vegyiipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Magazin: Farm. Török József, Király-u. 12

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

INTEMEIAT LA 1850.

PIANE

Intre plăcerile vieții familiare, fără îndoială se ține și pianul, ce în magazinul meu găsește în forme noi, dela 700 cor. în sus, iar cele folosite dela 200 cor începând.

Folosirea de pian, pe lună 8 cor. Poemireapi-anelor în provincie și în loc o îndeplinesc prin adjutantul meu de specialitate.

În biblioteca mea de împrumutare în care se găsece opuri literare în limba maghiară, germană și franceză în cel mai mare schimb. Prețul de cetit pe lună 1 cor., iar după volum 8 fileri.

KRISPIN JÓZSEF

ARAD, Deák Ferencz-u. 28.

Lădițe de 5 kigr. pentru expedarea strugurilor

Schele pe cari se așază struguri și poame și

Șuorci de lemn pentru pachetări

mai eftin se pot procura dela firma

Munk R. és Társa

fabricant de lemne

în CARANSEBEȘ.

Pentru păstrarea și îngrijirea feței de femeie

cea mai bună și în tot locul cea mai plăcută alifă

Alifă renumită „CORNELIA“

Aceasta alifă e cel mai bun medicament contra pistuilor de pe față și mâni contra petelor de piele, cursăturilor etc. e și nestricăcios amalgament curat.

Prețul: Un borean mic cu îndrumări cu tot 1 Cor
Un borean mare cu îndrumări 2

Sapunul Cornelia

bucata 1 Cor.

Se poate căpăta la pregătitorul:

Farmacia la „Coroana“ a lui LESZKOVÁ CZ MILETA, Ó-Verbász.

Magazin principal în Budapesta: Farmacia (Bácska)
Török József, Budapesta, str. Király nr. 12

La trimiterea înainte a prețului pentru comandă de peste șese coroane, cele procurate le expedez fără nici o altă cheltuială de postă.

Epistoalele să fie în limba maghiară, germană și sârbească.

MÁLICS J. sculptor și măsar ARAD, Str. Közép nr. 16.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de sculptorie din Arad, strada Közép nr. 16, care e aranjat conform recerincțelor moderne, se pregătesc

dormezele,

mobiliare de salon etc., etc., după stilul cel mai nou și după esecuția cea mai frumoasă.

Mai departe în atelierul meu se găsece

tot felul de mobile

prin ce mă aflu în plăcuta poziție, ca comandez cele mai marle să le efectuesc pe lângă prețurile cele mai favorabile, în timpul cel mai scurt, posibil.

La doriunță pot se dau deslușiri cu privire la prețuri, comandez din provincie se fac cu reintoarcerea poștei.

Cerând comandez DVoastre, rămân

cu deosebită stimă
Málics J., sculptor și măsar
Arad, str. Közép nr 16.

Correspondență în limba maghiară și germană.

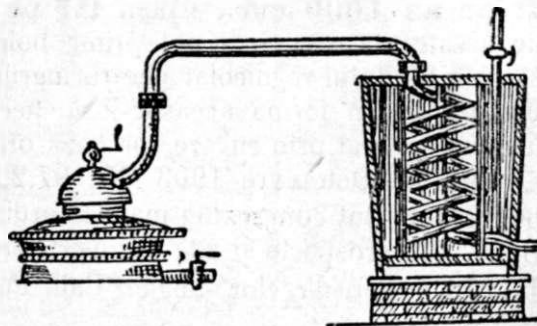
TELEFON Nr.13—06. **GALLIK LAJOS** MĂESTRU CĂLDĂRAR

Fabrică și magazină: **Budapest, VII., Kertész utca**

Recomandă cazanele sale pentru fert: spirt, Cognac, Licher, Comină și drojde de vin, scalde de apă cu cazane și cazane late cu mestecător. Primește tot felul de fabrici și pregătește camănece de fer și țevii de aramă roșie.

Spedează vase de aramă roșie pentru hotelari, restaurante, vase pentru ferbere de cafea, căldări la vatra focului și de spălat.

Reparări cu cine se efectuesc prompt și cu prețuri moderate

ÎN ATENȚIUNEA CINULUI PREOTEȘC!

Am onoare a recomanda unicul meu

croitorie pentru de haine preotești

precum: reverenzi, cimade, pultoane, camilafă și capișon. În magazinul meu țin numai stofă de calitatea primă. Pun mare pond pe forma esterioră ca să câștig plăcerea onoratei preoțimi, care mă va onora cu comanda.

Varga János succesor MUTS JÁNOS

croitor de reverenzi și vestminte preotești

în Budapesta, IV., Váci-utca nr. 70.

Strămutare de prăvălie.

Am onoare a aduce la cunoștința stimaților mei cumpărători că prăvălia mea de pe strada Deák Ferencz nr. 36 — Arad am strămutat-o pe strada Deák Ferencz nr. 7,

unde de altfel având prăvălie, în garnitură de salon, salon bărbătesc, cele trebuincioase pentru un prânzător modern, de la prețul cel mai ieftin până la cel mai scump, și la dorință efeptuesc în modul cel mai prompt. Vă rog, ca bunăvoința de până acum se o păstrați și pe viitor. Cu deosebită stimă

VARGA JÁNOS

TAPESIER

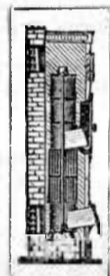
A R A D, strada Deák Ferencz nr. 7.

— Magazin de jaluții cu automat. —

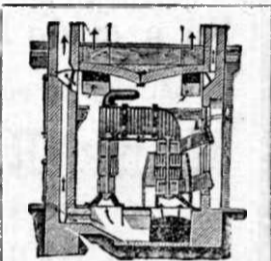
Fabrica de cuptoare din Meidinger a lui KOCH JENŐ

Budapest, V., Báthory-utca 9.

Primește aranjamente pentru încălzirea cu aer a castelelor, caselor de familie, bisericilor, teatre, hoteluri etc.

Telefon 8-69.

Telefon 8-69.

Planuri pentru aranjamente de încălzire cu aer se fac gratuit.

Catalog despre diferite cuptoare la dorință trimite gratuit.

Institut de vindecare și creștere pentru epileptici la băile dela B A L F.

Aranjat pentru 200 bărbați și femei bolnave, pe baza ordinului ministrului de interne Nr. 56,445/1903 și din 17 Iunie 1903. Prețul de îngrijire: clasa I pe an 1600 cor., clasa II pe an 1000 cor., clasa III pe an 600 cor. Afară de aceste clase se mai pot primi bolnavi săraci, însă pe sarcina fondului regnicolar pentru îngrijirea bolnavilor. Pentru primire în forma aceasta însă fiecare bolnav are a cere însinua separat prin rugare, pe baza ord. ministr. de interne de dno 28 Octomvre 1903 Nr. 97,221/IVa. Cu îngrijirea bolnavilor sunt concretizate maicele ordinului Franciscan din Buda. Cu prospecte și alte deslușiri servește Dr. Wosinski István, propr.-director al băilor Balf. Poșta, tren, telefon loco.

Nou mod de lecuire.

Reumaticilor etc. recomand **ghetele igienice și sănătoase** făcute de mine, de mulți ani întrebuințate, de medici recunoscute, industrie maghiară, patentată și în străinătate. Construcția din lăuntru a acestei ghetă după părerea specialiștilor asigură în mod neîndoios formă normală și naturală a piciorului, reabilitează sănătatea bolnavului reumatic, iar construcția sănătoasă o apără de răceală și de alte morburii premejdioase. Ghetele sunt ușoare și de formă elegantă, și acelora, cari după cum li-e oficiul lor umblă mult, sunt neprețuit de bune. Vindecă cu succes asudarea picioarelor și alte boale, circulațiunea sângelui o face regulată, deci e un leac folositor pentru multe boale. Preparătorul și inventatorul unic e

Rytkó Győző Budapest, Kerepesi-ut 29.

Ghetele igienice al dlui Rytkó Viktor corespund tuturor recerintelor, în urma cărui omul își poate păstra sănătatea timp îndelungat, de aceea le recomand cu căldură tuturor. Dr. Löffler Emil, de 40 ani lueru în Budapesta, VI., Uj-utca nr. 29.

On. dl. Rytkó! Cu ghetele ce le-ai făcut pe sava mea, ai câștigat deplina mea mulțumire, atât în ce privește partea igienică cât și forma ei. Prăvălia Dnale o văd recomandă în tot locul. Dr. Roth Henri h, Hársfa-fürdő (cottul Bors).

Ciururile brevetate ale lui Dorn József

să potrivească la tot felul de mașini de treerat, pentru scuturat paie la mașina curățitoare de jos etc.

Fiecare econom e dușmanul său propriu, dacă nu folosește ciururile brevetate ale lui Dorn, la mașinile de treerat, care-i rămâne în cinste după 3 zile de imblătit.

Cu totul sunt în circulație cam 6000 de ciururi.

La imblătitul din anul trecut a eruat contele Wencheim pe moșia sa dela Csorvás de la 500 de clai de bucate 247 de klg. de grăunțe față de ciururile de lemn, ceia-ce dovedește și „Societatea economică“ („Gazdasági egylet“) din comitatul Bihar.

Furnizez pentru fabricanții din țară și străinătate. Iau răspunderea pentru ciururile mele de bucate. Recomand încălzitoarele mele cele nouă, cari să potrivească la ori-ce mașină (sparher) cu cari să cruță 50% de material de ars, care dă căldură plăcută și trainică.

Cu prospecte și explicații mai detaliate servește **DORN JÓZSEF**, atelier de mașini Békés-Csaba.

JAKOB REICH

FABRICĂ DE CUMPENI DECIMALE ȘI DE MAȘINI ECONOMICE -- --

UJVIDÉK.

Cumpeni decimale, vâpsite galbe, fără greutate:

50	100	150	250 chilograme
24-	28-	32-	36- Coroane.
300	500	750	1000 chilograme
40-	50-	80-	100- Coroane.

Cu incuetoare dublă cu 10- coroane mai mult. Greutățile să socotesc separat.

Tăietor de paie patentat cu îmbucătură 50- coroane.

Tăietoare de rând 48 cor.

Pentru căleat cu piciorul cu 5 coroane mai mult.

Săpător de porumb foarte bun 50 de cor.

Vîrteje pentru un cal 160 cor.

Fabric mașini de imblătit cu benzin

după brevetul propriu al meu. — Mașinele toate au fost probate și găsite bune peste așteptare. Să pot ușor manua, se poate lucra ori când cu ele; garantez pe 2 ani despre durabilitatea lor; eu singur leam examinat; funcționează momentan fără perdere de vreme; să poate lucra toată ziua fără control; umblă înainte și înapoi.

La cerere trimit prețuri curente despre fabricatele mele.